

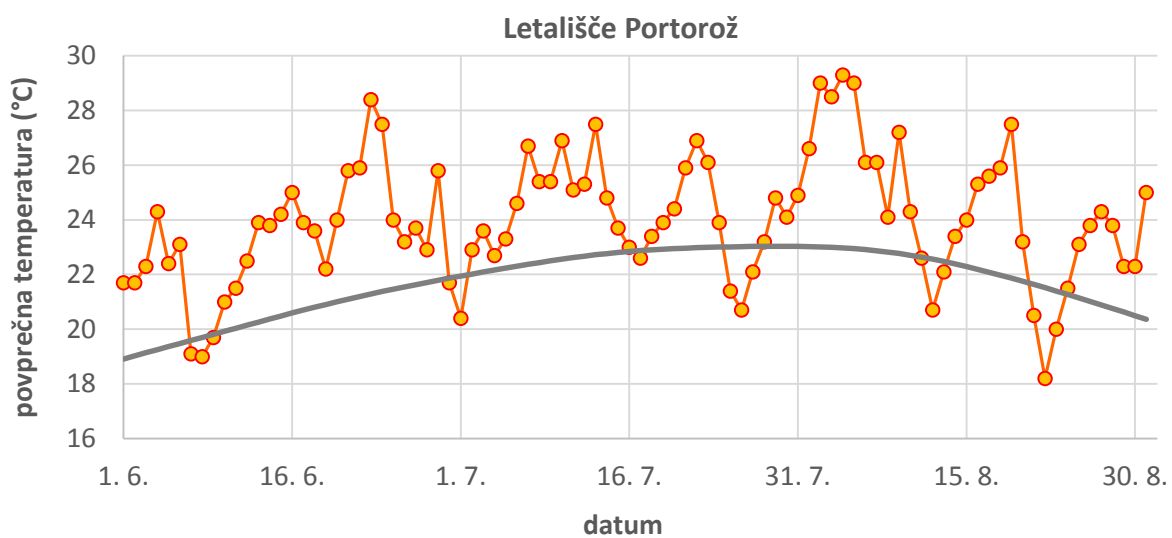
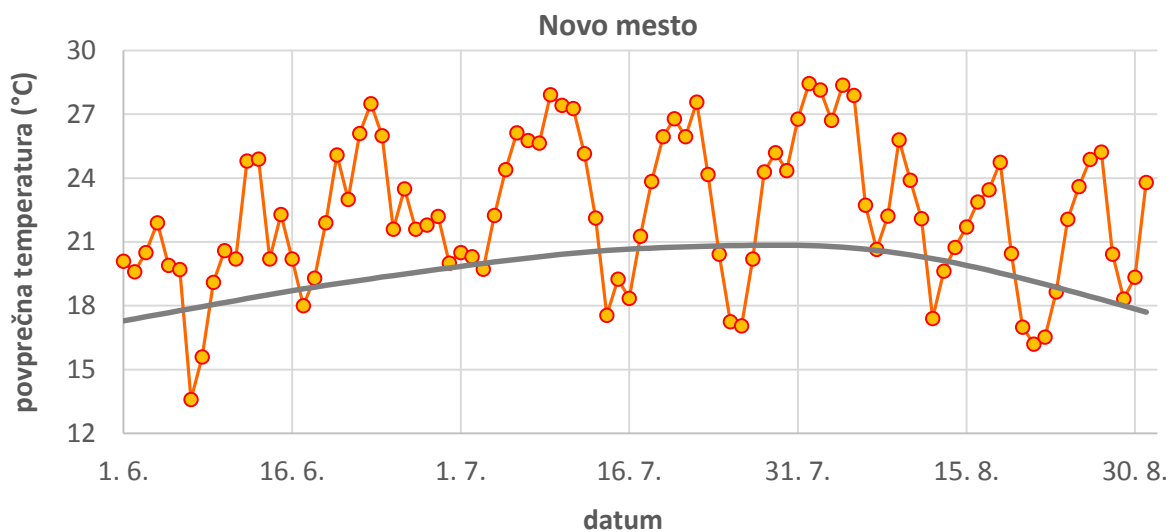
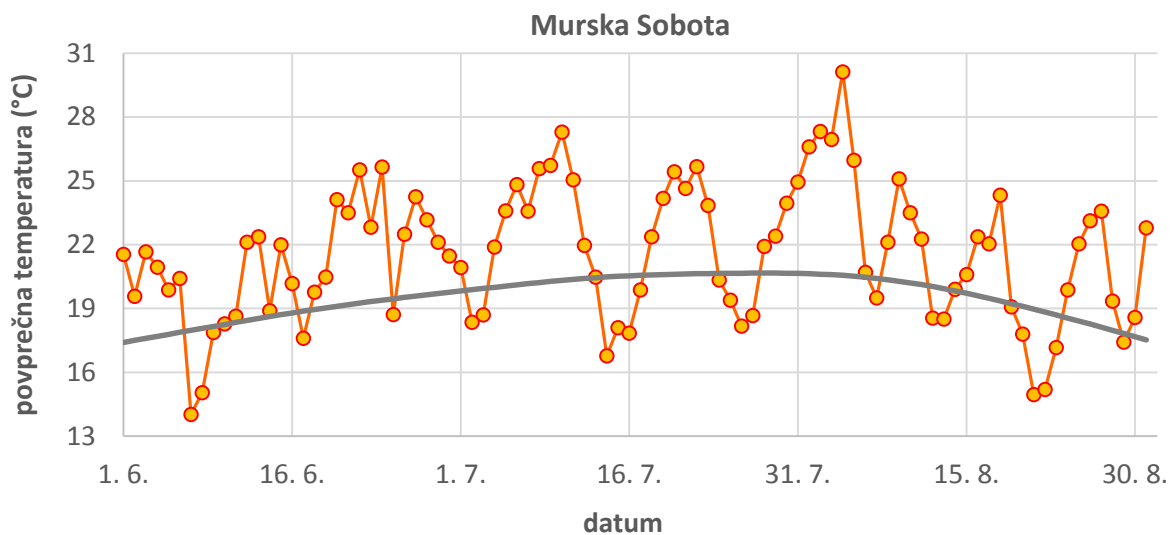
Zelo vroče in sončno poletje 2017

Zelo vroče in sončno poletje 2017

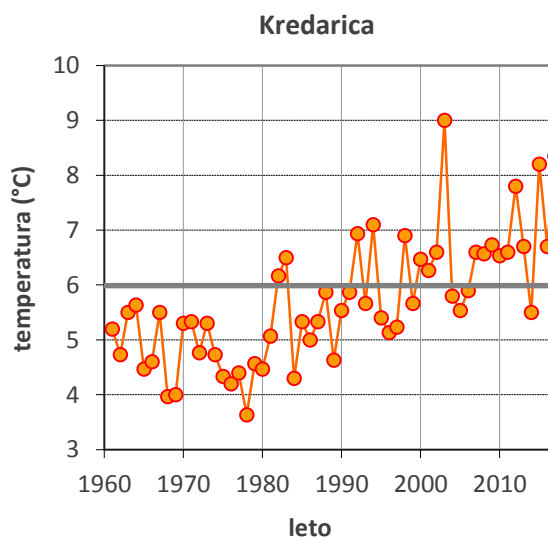
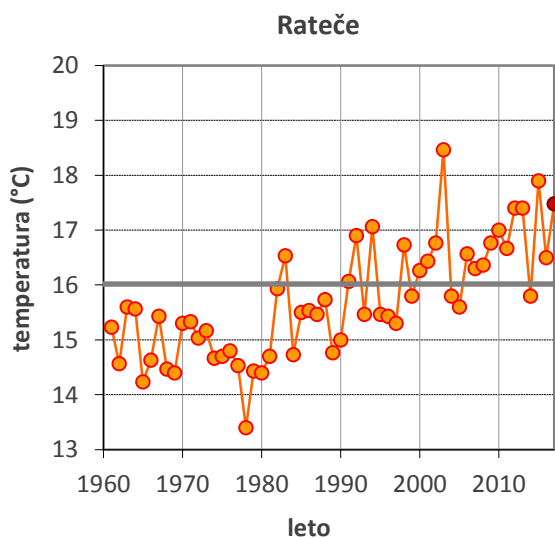
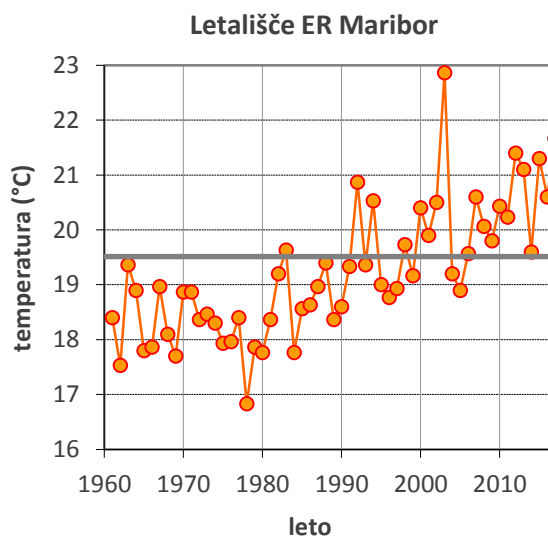
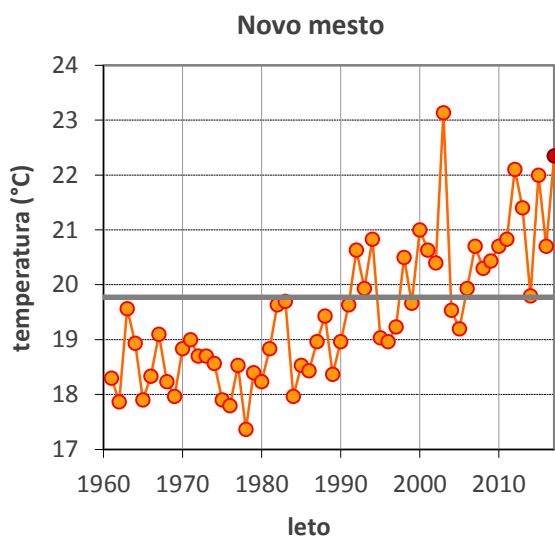
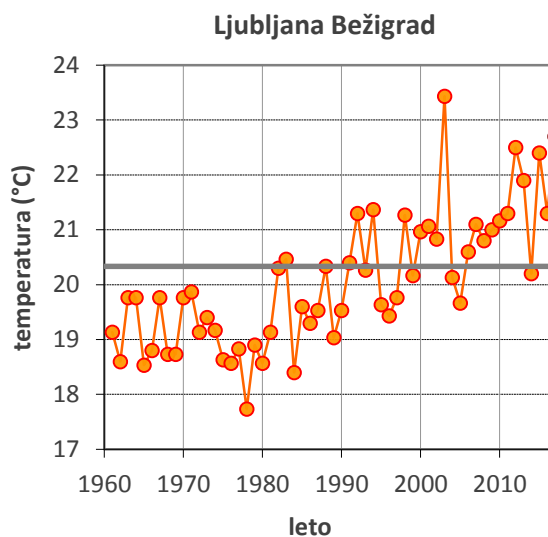
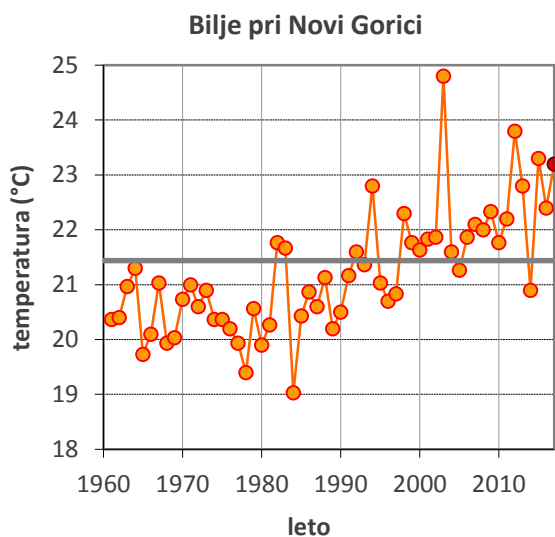
Končuje se avgust in z njim meteorološko poletje, ki je v zmernih širinah severne poloble določeno kot obdobje od 1. junija do 31. avgusta. Meteorološko poletje predstavlja praviloma najtoplejši in najbolj sončen del leta. V nadaljevanju objavljamo nekaj statističnih podatkov letošnjega poletja v Sloveniji. Izračuni temeljijo na izmerjenih vrednostih do vključno 30. avgusta in vremenski napovedi za 31. avgust. Zaradi nadaljnje obdelave in zbiranja podatkov prikazane statistične vrednosti niso dokončne. Pri primerjavi z dolgoletnim povprečjem in preteklimi poletji uporabljamo homogenizirane časovne nize, ki bolje odražajo spreminjanje podnebnih razmer od surovih podatkov.

Letošnje meteorološko poletje je zaznamovalo več vročinskih valov s kratkimi osvežitvami (slika 1). Le redko je temperatura padla izrazito pod dolgoletno povprečje. Vsi trije poletni meseci so bili v večjem delu Slovenije znatno toplejši od dolgoletnega povprečja; še najmanj je odstopal julij. Temperaturni odklon celotnega poletja je v večjem delu Slovenije znašal med 1,5 in 2,8 °C glede na povprečje obdobja 1981–2010 (preglednica 1). Od začetka stalnih meritev v Sloveniji, to je sredi 19. stoletja, je bilo znatno toplejše od letošnjega le poletje 2003. V obdobju od leta 1961 je letošnje poletje po različnih krajih v Sloveniji drugo do četrto najtoplejše (slika 2). Zlasti zaradi globalnega segrevanja se poletna povprečna temperatura zraka v Sloveniji zadnja desetletja opazno zvišuje; v zadnjih 40 letih znaša dvig okoli 2,5 °C. Zaradi teh dolgoročnih sprememb so vsa zadnja poletja, z izjemo leta 2014, toplejša od povprečja referenčnega obdobja 1981–2010. Celo za zadnja leta sveže poletje 2014 temperaturno presega večino poletij pred letom 1990.

Visoka povprečna temperatura zraka v letošnjem poletju se odraža tudi v nadpovprečnem trajanju vročine. Število vročih dni – ko temperatura zraka preseže 30 °C – je bilo letos po večini nižin med 18 in 48 ali vsaj dvakrat toliko kot znaša dolgoletno povprečje (2). Tudi po tej statistiki poletje 2003 (oziroma 2013 v Ratečah) ostaja rekordno; marsikje po nižinah je bilo takrat več kot 50 vročih dni. Nekaj dni sredi letošnjega poletja je bilo izjemno vročih, ponekod smo izmerili najvišjo temperaturo od začetka meritev (preglednica 3). Na uradnih merilnih postajah je bilo najbolj vroče v Podnanosu, kjer se je 3. avgusta temperatura povzpela do 40,6 °C, v bližino slovenskega rekorda 40,8 °C, izmerjenega 8. avgusta 2013 na letališču Cerklje ob Krki.

Slika 1. Časovni potek dnevne povprečne temperature zraka v letošnjem meteorološkem poletju (oranžno) in glajen potek povprečnih razmer v obdobju 1981–2010 (sivo) na treh merilnih mestih

Slika 2. Poletna povprečna temperatura po letih obdobja 1961–2017 na šestih izbranih merilnih postajah. Vrednost za leto 2017 je poudarjena z rdečim krogcem. Siva črta prikazuje povprečje obdobja 1981–2010.

Preglednica 1. Poletna povprečna temperatura zraka (°C) dva metra nad tlemi poleti 2017 in v preteklosti (povprečje, rekordno vroče poletje od leta 1961 naprej) na izbranih merilnih postajah

merilna postaja	poletje 2017	povprečje 1981–2010	odklon od povprečja	rekord (poletje 2003)
Letališče Portorož	23,9	21,9	2,0	25,0
Bilje pri Novi Gorici	23,2	21,5	1,7	24,8
Dobliče pri Črnomlju	23,1	20,3	2,8	23,6
Ljubljana Bežigrad	22,7	20,3	2,4	23,4
Novo mesto	22,3	19,8	2,5	23,1
Letališče ER Maribor	21,7	19,5	2,2	22,9
Murska Sobota	21,5	19,7	1,8	23,1
Celje	20,9	19,1	1,8	22,5
Topol pri Medvodah	20,6	18,1	2,5	21,2
Postojna	20,1	18,1	2,0	20,9
Lesce	20,0	18,0	2,0	20,9
Šmartno pri Slovenj Gradcu	19,8	17,9	1,9	21,0
Lisca	18,8	16,0	2,8	19,6
Rateče	17,5	16,0	1,5	18,5
Kredarica	8,3	6,0	2,3	9,0

Preglednica 2. Število dni z najvišjo temperaturo zraka nad 30 °C v poletju 2017 in primerjava z dolgoletnim povprečjem in rekordom.

merilna postaja	poletje 2017	povprečje 1981–2010	največ	leto
Bilje pri Novi Gorici	48	28	72	2003
Dobliče pri Črnomlju	48	21	54	2003
Letališče Portorož	44	24	66	2003
Novo mesto	43	15	52	2003
Ljubljana Bežigrad	41	18	52	2003
Celje	37	16	52	2003
Murska Sobota	33	16	51	2003
Letališče ER Maribor	31	13	46	2003
Šmartno pri Slovenj Gradcu	27	7	36	2003
Postojna	18	8	35	2003
Lesce	18	7	31	2003
Rateče	6	3	16	2013

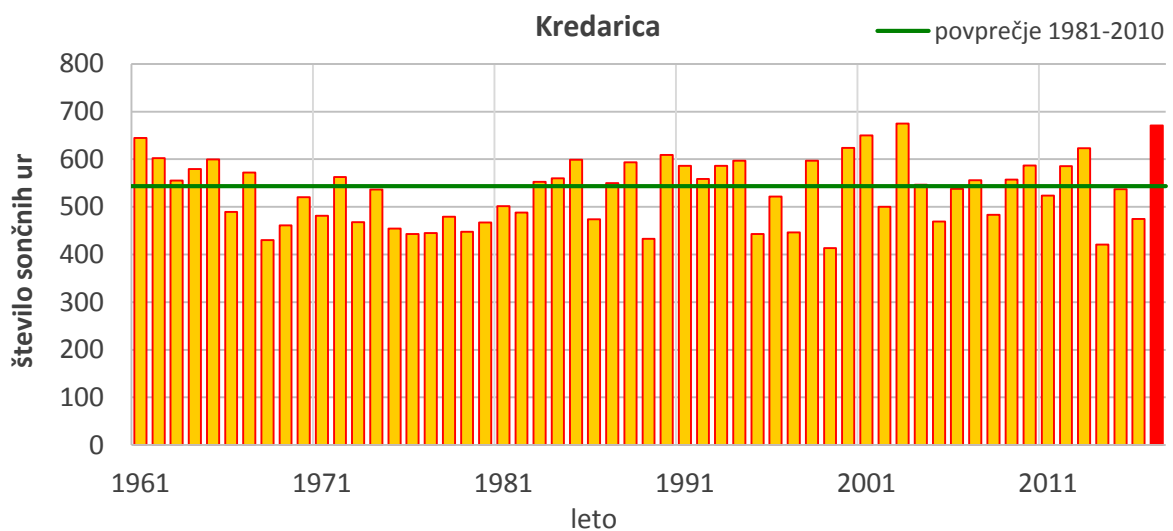
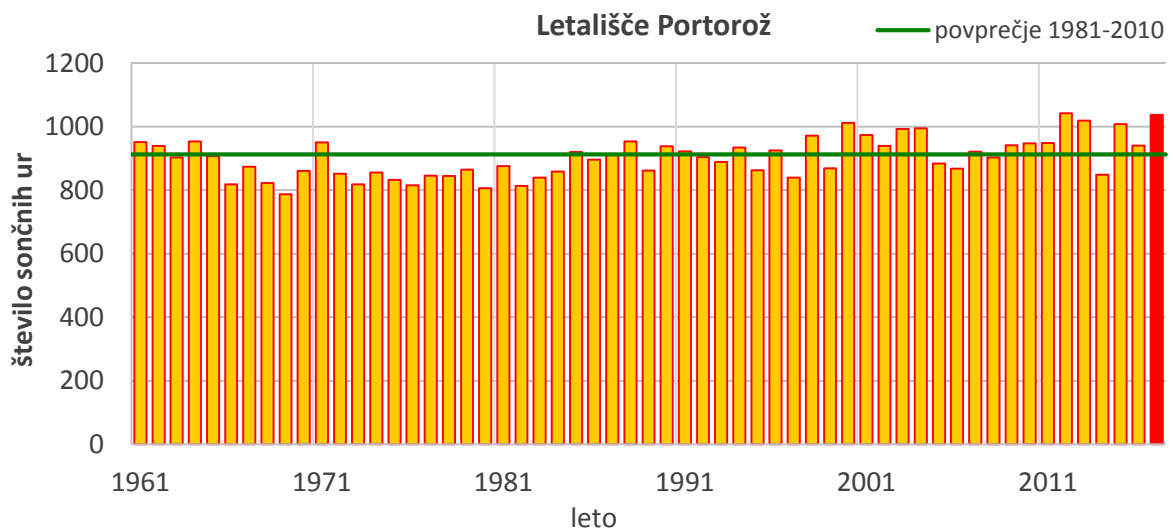
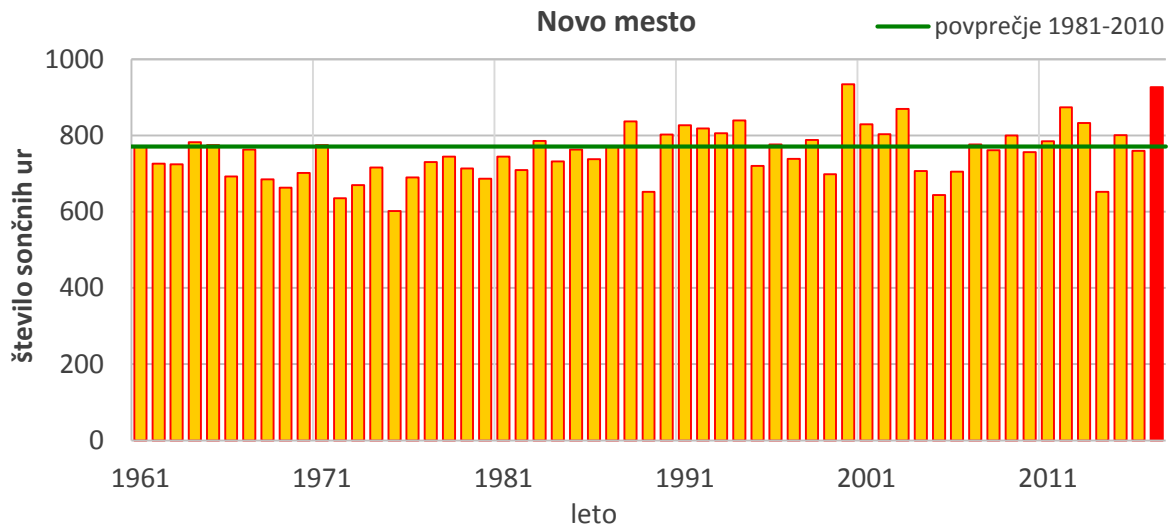
Preglednica 3. Najvišja izmerjena temperatura zraka (°C) dva metra nad tlemi poleti 2017 in v celotnem merilnem nizu na izbranih merilnih postajah. Z rdečo barvo so poudarjene nove rekordne vrednosti.

merilna postaja	poletje 2017	datum	rekord do leta 2016	datum
Podnanos	40,6	3. avgust	/	/
Dobliče pri Črnomlju	40,0	4. avgust	40,3	8. 8. 2013
Bilje pri Novi Gorici	39,0	5. avgust	38,1	8. 8. 2013
Godnje na Krasu	38,6	5. avgust	37,5	21. 7. 2006
Jeruzalem v Sl. Goricah	38,5	4. avgust	38,2	20. 8. 2000
Ljubljana Bežigrad	38,1	4. avgust	40,2	8. 8. 2013
Murska Sobota	37,5	4. avgust	40,1	8. 8. 2013
Celje	37,5	4. avgust	39,7	8. 8. 2013
Letališče Portorož	37,3	4. avgust	37,4	22. 7. 2015
Ilirska Bistrica	37,1	3. avgust	37,7	4. 8. 2013
Letališče ER Maribor	36,3	4. avgust	39,6	8. 8. 2013
Nova vas na Blokah	36,1	4. avgust	35,1	7. 8. 2013
Rateče	32,5	4. avgust	36,1	27. 7. 1983
Rudno polje na Pokljuki	28,7	2. avgust	29,0	5. 7. 1950
Kredarica	19,3	2. avgust	21,6	27. 7. 1983

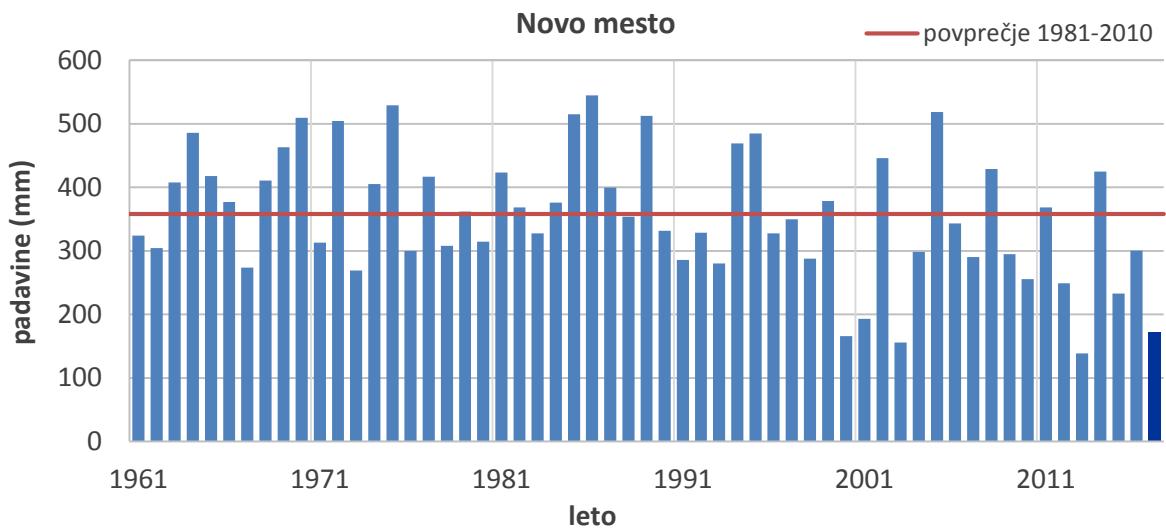
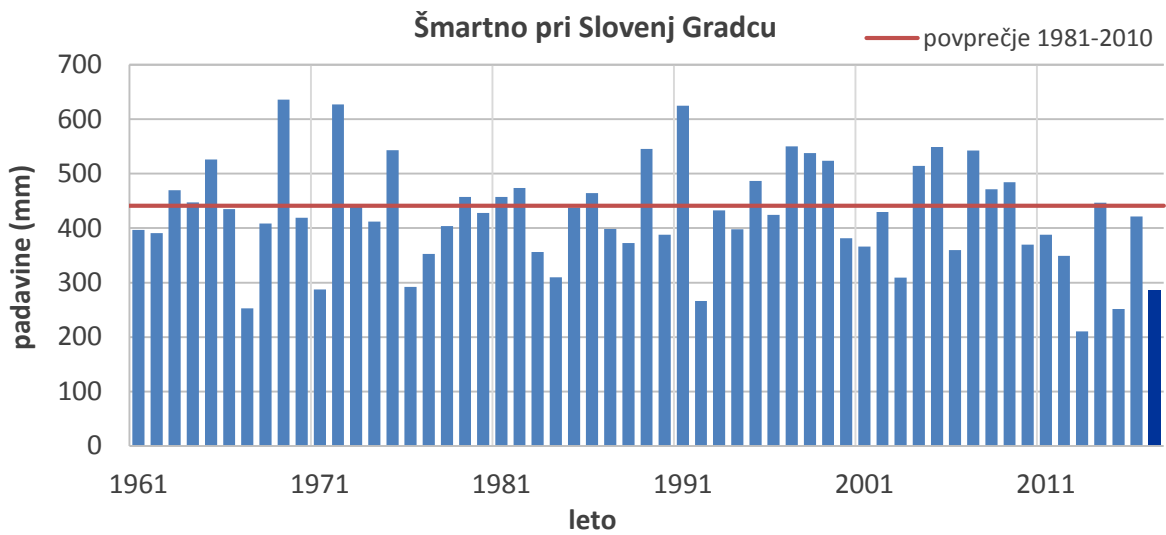
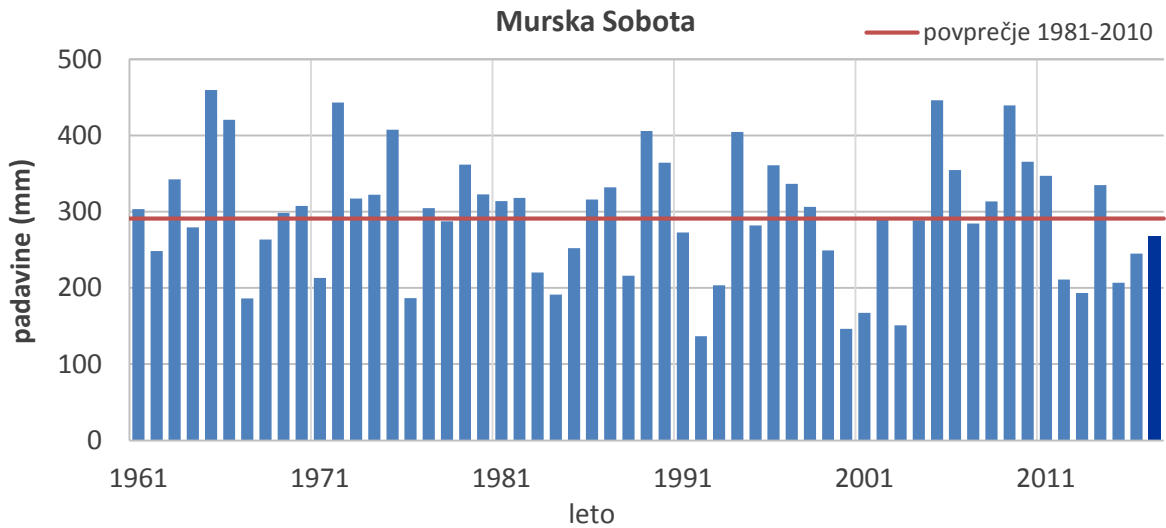
Poleg pogoste vročine je letošnje poletje povsod po Sloveniji zaznamovalo tudi zelo veliko število sončnih ur; v vseh treh poletnih mesecih je bilo sončnega vremena bistveno več kot v dolgoletnem povprečju. V večjem delu Slovenije je letošnje drugo najbolj sončno poletje od leta 1961 naprej, število sončnih ur je bilo od 10 do 25 odstotkov ali od 80 do 160 ur nad dolgoletnim povprečjem (slika 3).

Manj izstopajoča od temperature zraka in trajanja sončnega obsevanja je bila letos poleti skupna višina padavin. Po državi so bile padavine časovno in prostorsko zelo neenakomerno porazdeljene, saj je bila večina padavin v obliki ploh z velikimi krajevnimi razlikami (sliki 4 in 5). Pogosta so bile neurja z nalivi, točo in močnim vetrom. Največ neurij je bilo 21., 23., 25. in 28. junija, 7. in 11. julija ter 2., 6., 10., 11. in 28. avgusta.

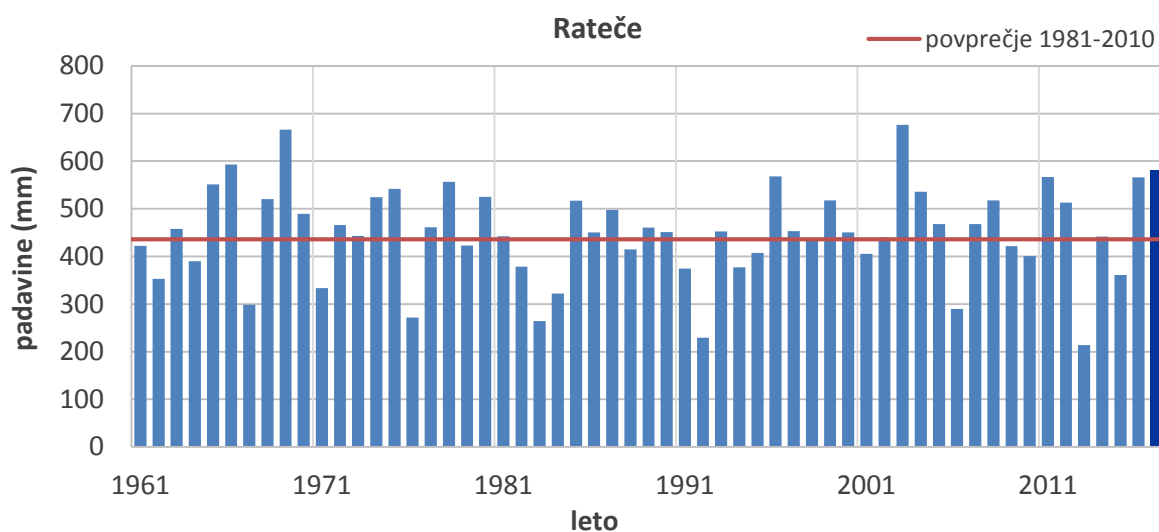
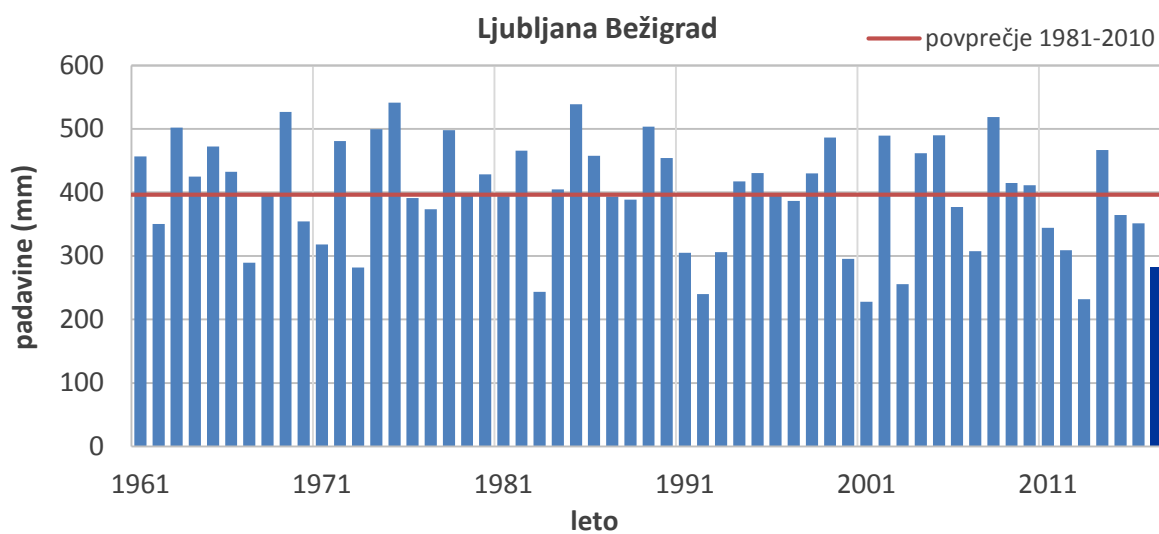
V precejšnjem delu osrednje, južne in vzhodne Slovenije je bilo poletje med najbolj suhimi, ponekod je padla le polovica običajne količine padavin. Marsikje v prvih dveh tretjinah julija ni bilo omembe vrednih padavin, kar je za poletje dolgo obdobje. Mnogo več padavin je letos poleti prejel alpski svet, ponekod (na primer v Ratečah) so celo znatno presegli dolgoletno povprečje. Kot zanimivost naj omenimo, da je bilo na skrajnem severozahodu tudi rekordno vroče poletje 2003 zelo namočeno – predvsem kot posledica močnih nalivov ob koncu avgusta.

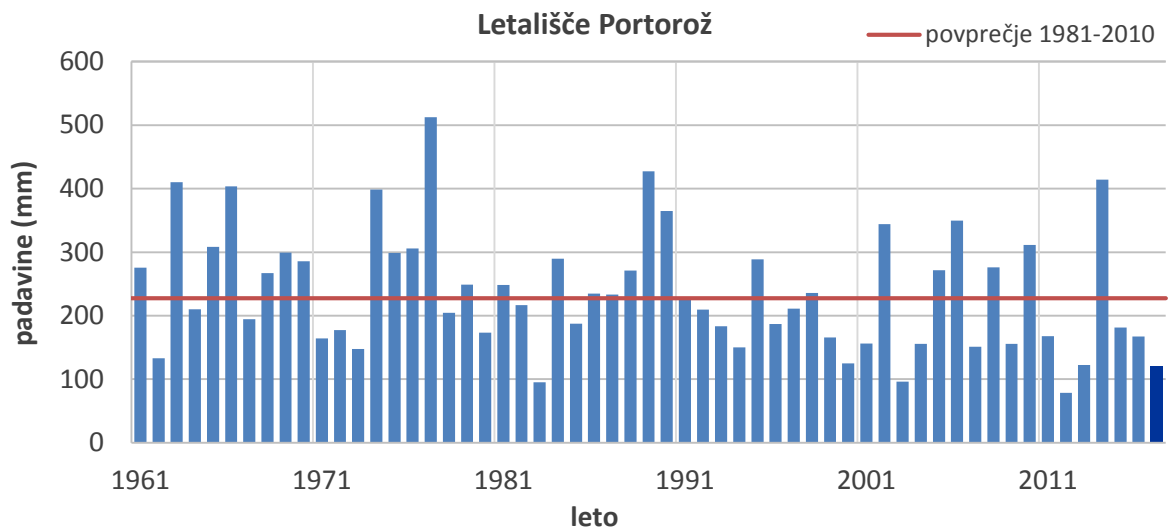

Slika 3. Poletno trajanje sončnega obsevanja po letih obdobja 1961–2017 na treh izbranih merilnih postajah. Vrednost za leto 2017 je poudarjena z rdečim stolpcem. Zelena črta prikazuje povprečje obdobja 1981–2010.

Slika 4. Poletna višina padavin po letih obdobja 1961–2017 na treh merilnih postajah v vzhodni polovici Slovenije. Vrednost za leto 2017 je poudarjena s temnomodrim stolpcem. Oranžna črta prikazuje povprečje obdobja 1981–2010.

Slika 5. Poletna višina padavin po letih obdobja 1961–2017 na treh merilnih postajah v zahodni polovici Slovenije. Vrednost za leto 2017 je poudarjena s temnomodrim stolpcem. Oranžna črta prikazuje povprečje obdobja 1981–2010.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR
AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE